

Emmanuel Macron gör Sverigebesök mellan 30-31 januari. Bild: Thomas Padilla
1/2

Christian Catomeris: Macron gör allt för att nå de missnöjda männen

Kulturdebatt

Det är en omstridd Macron som under tisdagen anländer till Sverige. Avskedandet av den franska kulturministern Rima Abdul Malak efter hennes kritik av skådespelaren Depardieu är ett tecken på den franska presidentens allt tydligare orientering mot höger, skriver Christian Catomeris.

Det här är en debattartikel. Syftet med texten är att påverka och åsikterna är skribentens egna.
AD

Christian Catomeris

Publicerad för 42 minuter sedan

För några veckor sedan briserade den så kallade [Depardieuaffären](#) i Frankrike. I flera granskningar har Frankrikes internationellt mest omtalade skådespelare Gérard Depardieu anklagats för sexuella övergrepp och sexistiskt beteende under stora delar av sin karriär.

Uppgifterna fördömdes av kulturministern Rima Abdul Malak som började undersöka möjligheten att ta ifrån Depardieu den hederslegion en tidigare president tilldelat honom. En rättsprocess för misstänka sexuella trakasserier inleddes mot skådespelaren men lades sedan ned då preskriptionstiden löpt ut. 75-åringen har även anklagats för våldtäkt av två kvinnor varav det ena fallet har lett till åtal. Depardieu själv nekar till samtliga anklagelser och har inte dömts för något av de sexuella övergrepp han anklagas för.

Ett par dagar efter Rima Abdul Malaks fördömande var president Macron ute i media i något som framstod som ett omyndigförklarande av kulturministern. Han berättade hur mycket han beundrade Depardieu, fördömde det drev som han menade dragits igång mot skådespelaren, hävdade inte bara dennes rätt att betraktas som oskyldig innan dom fallit men också att Depardieu "hedrat Frankrike" genom att sprida sin skådespelarkonst utomlands.

Inget ord om de många kvinnor som säger sig ha utsatts för övergrepp av skådespelaren.

Tusentals samlades i ett upprop mot presidentens uttalanden. Några kändisar ur den äldre generation stödde presidenten. Främst var dessa män, men även en del kvinnor som haft svårt att hänga med när könsordningen börjat ruckas på i ett annars mycket mansdominerat franskt samhälle, inte minst inom kulturlivet.

Hur kunde Macron säga att Depardieu "hedrade" Frankrike? En man som de senaste åren visat sig vara en diktaturkramare av stora mått, med uppmärksammade vänskapsvisiter till Fidel Castro (Kuba), Vladimir Putin (Ryssland), Aleksandr Lukasjenko (Vitryssland), Ramzan Kadyrov (Tjetjenien)? Depardieu har till och med försökt träffa Kim Jong Un under en visit i Nordkorea.

Att vara liberal är att vara kluven, brukar det heta. Den franske presidenten, som gärna hänvisat till en av sina inspiratörer, filosofen Paul Ricoeur, har ofta förklarat sin politik med ett relativistiskt "En même temps" (samtidigt, på samma gång, å andra sidan) men tycks i fallet Depardieu haft svårt att se att man kan vara å ena sidan en framstående kulturutövare och å den andra ett "äckel", ett uttryck nära kulturministerns uttalanden om honom.

I den nya regeringen lyser den progressiva liberala delen av Macrons rörelse med sin frånvaro.

Handlar presidentens blindhet i detta fall om att man i Frankrike gärna sätter stora kulturprofiler på piedestal, så till den milda grad att man i den sekulära republiken närmast helgonförklarar dem, gör dem oåtkomliga? Kanske, men sannolikt finns andra, mer partitaktiska motiv bakom presidentens agerande.

Ett par veckor efter Depardieu-debatten blossat upp valde Macron att göra en regeringsombildning, pressad av dåliga opinionssiffror för hans rörelse En marche! inför det stundande EU-valet.

Den Depardieukritiska kulturministern, som suttit i mindre än två år, fick gå. På hennes plats insattes Rachida Dati, en färgstark mediekändis utan kulturerfarenhet som var en av den förre högerpresidenten Nicolas Sarkozys protegéer. I den nya regeringen lyser den progressiva liberala delen av Macrons rörelse med sin frånvaro. Tre tidigare högerpolitiker besitter nu några av de tyngsta posterna: finansministern Bruno Le Maire, inrikesministern Gérard Darmanin och försvarsministern Sébastien Lecornu.

När den socialistiske presidenten Hollandes finansminister Emmanuel Macron en gång dök upp på den politiska scenen, uppfattade många honom som ett tecken på att den gamla stormakten Frankrike höll på att ömsa skinn. Här kom en företagsvänlig och progressivt sinnad liberal, engelsktalande och allmänt utåtriktad, med stora framtidsambitioner, som att skapa ett franskt it-under.

Han var Frankrikes yngsta president någonsin och startade en egen rörelse, En Marche!, vilken framgångsrikt utmanade det gamla partiväsendet som styrt Frankrike under efterkrigstiden och öppet tog strid mot de främlingsfientliga strömningarna i nationalistiska Front National (numera Rassemblement National).

Under hans första mandatperiod (2017-2022) lovade han att sätta arbetet mot kvinnovåld i första rummet, under den nuvarande (2022-2027) miljön och klimatet. En del har hänt på det första området, betydligt mindre på det andra, där energisatsningar nu koncentreras till kärnkraften.

Medan Rassemblement National går framåt i opinionen, har presidentens regering med hans goda minne och med hjälp av högern drivit igenom en mycket uppmärksam och repressiv lagstiftning när det gäller invandring. Stora delar av lagstiftningen har dock underkänts av lagrådet för att den betraktats som diskriminerande mot invandrare och i strid mot författningen och republikens grundläggande värderingar om alla människors lika värde.

Intrycket man får är att den franske presidenten, som gör sina sista år som president, likt de svenska Socialdemokraterna verkar se en satsning på de "missnöjda" människors röster som ett framgångsrecept för att bibehålla makt och inflytande.

Bort med miljö och kvinnofrågor, in med kärnkraft och drastiska åtstramningar av invandringspolitikerna.

Christian Catomeris är journalist och författare. 2017 utkom hans bok "Efter attentaten" om Frankrike efter terrordådet mot nattklubben Bataclan 2015.